

ENTOMOLOGISKA FÖRENINGENS I STOCKHOLM HÖSTSAMMANKOMST

LÖRDAGEN DEN 30 SEPT. Å HOTEL PHENIX.

Ordföranden, Prof. SANDAHL, hälsade de ganska talrikt församlade ledamöterna välkomna från sommarens ströftåg och uttalade sin förhoppning om, att rikt material för kommande meddelanden rörande insekternas lefnadssätt och vanor m. m. därunder insamlats.

Sedan förra sammankomsten hade Föreningen att beklaga förlusten af två intresserade medlemmar, båda jägmästare, nämligen OTTO ROBERT HEDERSTRÖM och ANDERS JOHAN RUDOLF ÅKERMAN. Den förra, som var född d. 12 juli 1844, omkom genom kullsegling och drunkning den 9 augusti 1893 i Stadsviken vid Luleå, i hvars revir han varit anställd de senaste 4 åren. Han var en ifrig naturvän och hade bland annat sammanbragt en äggsamling af stort värde, hvilken han förärat till k. Skogsinstitutet. Inom entomologien hade han äfven åstadkommit rikhaltiga samlingar. Under sin verksamhet i Norrbottens län hade han varit i tillfälle att göra tjänster åt ryska gränsmyndigheter, för hvilka han erhållit ryska St. Stanislaiorden. Han var en varm idrottsvän och var vid sin bortgång endast 49 år gammal. Den senare var jägmästare i Malmöhus revir och afled i Malmö den 1 juni detta år i en ålder af 44 år.

Följande nya ledamöter hade invalts i föreningen: på anmälan af f. d. regementsläkaren d:r C. H. NERÉN: Fru Grefvinnan PAULINE BIELKE, född d'OTRANTE (Sturefors, Linköping) och

Fru Friherrinnan ANNA VON ROSEN, född BARNEKOW (Helgeslätt, Sya); på anmälan af byråchefen J. MEVES: Kyrkoherden, fil. d:r GEORG FRIEDRICH STERZEL och Bryggmästaren ROBERT GUSTAF RUDOLF PABST samt på anmälan af direktören O. STJERNQUIST: hofrättsnotarien HJALMAR ALMGREN.

Det af Entomologiska Föreningen för senaste året ånslagna »vandringsstipendiet» för undersökning af någon särskild trakt af vårt fädernesland i entomologiskt hänseende har slagit an på ett särdeles uppmuntrande sätt, i det att en synnerligen varm vän af denna vetenskap, Fru SIGNE NORDENSKJÖLD på Virqvarn, till Föreningen öfverlämnat 50 kr. att nästa vår eller sommar utdelas såsom ett understöd för att undersöka vissa af gifvarinnan nämnda områden, dock med frihet för Föreningens styrelse att på bästa sätt bestämma öfver detta »SIGNE NORDENSKJÖLDS tillfälliga vandringsstipendium«, hvilket det var för sent att i år med fördel använda. Detta vackra föredöme manar till efterföljd af våra för naturvetenskap, särskildt entomologien, intresserade mecenater, i det att ett dylikt stipendium är till fröjd och nytta för de ynglingar, som lyckas erhålla det, och till gagn för vårt fosterland, som härigenom småningom kan erhålla en väluppfostrad stab, duglig till att undersöka inträffande insekthärjningar under ledning och anvisning af statens entomolog, som själf icke räcker till att besöka alla härjade ställen eller kan hinna med alla sådana undersökningar.

Professor AURIVILLIUS redogjorde sedan för lefnadsvanorna hos en honungsstekel, hvilken synes i dessa hänseenden stå på öfvergången mellan de solitära] steklarna och de i stora samhällen lefvande.

Statsentomologen LAMPA meddelade flera iakttagelser från Gotland rörande egendomliga vanor hos insekterna, såsom att larverna till vissa arter af skalbaggsläktet *Cassida* söka att skydda sig genom att å ryggen placera liksom en skärm af sina ekskrementer o. s. v., något som professor AURIVILLIUS äfven iakttagit.

Sedermera uppstod en lång och sakrik diskussion om »flugor såsom spridare af smittsamma sjukdomar». Frågan väcktes af d:r CARL NYSTRÖM, som fått sig uppgifvet, att de koppsjuka å Axvall, af hvilka en afled af svåra smittkoppor, hade vårdats för isole-rings och väderväxlings skull i ett särskildt tält, men att det icke

varit möjligt att, trots alla försök, hindra flugor från att talrikt intränga i tältet, krypa omkring och lägga ägg på de koppsjuka. Först framkastades den frågan, om dessa flugor voro af samma slag som den vanliga husflugan (*Musca domestica*), en fråga, som icke kunde med säkerhet afgöras, då icke någon närmare artbestämning hade ägt rum och inga flugor voro tillvaratagna, inlagda i sprit; men det ansågs möjligt, att andra arter än den vanliga husflugan kunnat vara bland dem, som oroade de sjuka. Det egendomliga förhållandet med spridandet af kopporna i Västergötland stämde öfverens med det antagandet, att flugorna möjligen varit öfverbringare af smittämnet, när fall af smittkoppor inträffade på vidt skilda orter, där man icke kunde utforska någon beröring med andra koppsjuka. Såsom i viss mån ett stöd för detta antagande anförde ordföranden, att han år 1852 (eller möjligen 1851) hade varit kommenderad såsom bataljonsläkare vid Skaraborgs regemente och därunder vårdat 2 beväringssynglingar från Vadsbo härad (norra Västergötland) i smittkoppor. Ingen mer än ordföranden erhöll smittkoppor, och inga fall inträffade vidare såsom följder af smitta, sedan de på den tiden brukliga reningsåtgärderna verkstälts, hvilka naturligtvis voro högst ofullständiga före bakteriernas och den nyare hygienens tid. Dessa koppsjuka vårdades i ett särskildt rum i en af de s. k. officersflyglarna i Axvalls park, och där var det inga flugor, som i mängd oroade de sjuka, och inga sådana funnos därför då såsom kringförare af smittämnet. Hvilken sannolikhet kan finnas för antagandet, att flugor kunna kringföra sjukdomsbakterier, må nu lämnas därhän i anförda fall, men alldeles omöjligt torde det icke vara. I diskussionen härom deltog en stor mängd af föreningens närvarande ledamöter.

Sedermera meddelade många ledamöter sina iakttagelser under sommaren rörande förekomsten af vissa insektgrupper å olika trakter af landet, och jämförelser anställdes mellan förhållandet föregående år och sistlidna sommar. Hr J. MEVES, som väckte förslag om anförande af sådana meddelanden, hade i allmänhet iakttagit, att dagfjärilar i sommar varit jämförelsevis sällsynta, men nattfjärilar talrika. Härmed sammanstämde d:r LINDEGRÉNS iakttagelser från Vrigstad, att t. ex. *Lycæna Argiolus*, som i fjor var mycket ymnig, i vår förekommit särdeles sparsamt; *Vanessa*

Atalanta och *Argynnis Aglaja*, talrika i fjor, saknades i år. Ytterst talrikt representerad var däremot *Leucoma Salicis*; denna hvita fjärl täckte allt som med ett snötäcke. Studeranden RINGZELLE hade funnit förlidet år larver af *Vanessa Antiopa* i stor mängd å en sälgbuske, i år inga. Hr ÖSTERBERG hade lyckats fånga flera exemplar af *Limenitis Populi*, men endast honor. D:r LINDEGRÉN hade däremot endast fått hanar af denna sällsynta fjärl. Hr HOFGRÉN omtalade fyndet af *Acherontia Atropos* eller »dödsallefjäriln» så långt nordligt som vid Umeå. Kaptenen GRILL hade ej långt från Rånäs i norra Upland lyckats fånga den i getingars bon lefvande sällsynta och egendomliga skalbaggen *Rhipiphorus Paradoxus* samt hade iakttagit härjningar dels nära Rånäs och dels å Vermdön af *Lophyrus*-arter, sannolikt *L. Pini* och *L. Rufus*, och redogjorde för dessa skadedjurs sätt att angripa tallskotten.

STATSANSLAG TILL ENTOMOLOGISK TIDSKRIFT.

Kongl. Maj:t har, i likhet med hvad förut skett, beviljat Entomologiska Föreningen ett statsbidrag af ett tusen kronor för utgifvande under nästkommande år af »Uppsatser i praktisk entomologi», med villkor bland annat att 300 exemplar öfverlämnas till civildepartementet för att utdelas till Hushållningssällskapen, landtbruks- och skogsskolor m. fl.

Sven Lampa.
